

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-02-25
Besvaras senast
2016-03-10

Till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:433 Kalkutvinning på norra Gotland

Den 31 augusti 2015 meddelade klimat- och miljöminister Åsa Romson att regeringen utlyser 15 nya Natura 2000-områden på Gotland, samtidigt som regeringen utökar tio befintliga områden. Totalt handlade det om i storleksordningen 10 000 hektar mark.

Bakgrunden till beslutet är Europeiska unionens naturvårdsdirektiv, mer specifikt art- och habitatdirektivet. I Sverige finns i dag omkring 4 000 Natura 2000-områden, på en sammanlagd yta om 6 miljoner hektar. Majoriteten av dessa är även skyddade som nationalparker eller naturreservat.

Det som gör Natura 2000-områdena på norra Gotland särskilt intressanta är deras geografiska koppling till den lokala kalkutvinningen. Gutar har i hundratals år brutit och bränt kalk på ön. Vissa talar om att det pågått sedan vikingatiden, men då i en begränsad omfattning om man jämför med dagens storskaliga utvinning.

Natura 2000-områden möjliggör kalkutvinning.

Stora områden på norra Gotland är i dag utpekade som riksintresse för mineralutvinning. Produktionen som är förlagd här är central för hela Sveriges, såväl som Nordens, kalk- och cementprodukter. Det är värt att notera att detta är stommen i gotländsk industri, ett län där industrin står för en liten andel av arbetskraftens sysselsättning sedan Flextronics och Ericsson lämnat ön.

Detta är ett faktum som tagits på allvar av regeringen i samband med förra årets Natura 2000-beslut, genom tillsättandet av Peter Larsson som kontaktperson för ett näringslivspaket om 100 miljoner.

Men situationen för gotländsk kalk- och cementindustri är fortfarande allvarlig. En del i det förslag som länsstyrelsen, på uppdrag av Naturvårdsverket, lämnade 2015 återremitterades på grund av bristande kunskapsunderlag. Ett område på File Hajdar, som sedan en tid tillbaka skyddas inom Natura 2000 med hänvisning till nipsippan, skulle inventeras ytterligare innan beslut kunde fattas.

Det nya förslaget arbetas nu fram men har ännu inte hamnat på regeringens bord. Däremot bör regeringen redan i dag ta i beaktande att ett nytt eller utökat

Natura 2000-område på File Hajdar omöjliggör mer än några tiotal års ytterligare utvinning. För en industri med en planeringshorisont på 25, ibland 50, år kan ett negativt utfall av regeringens prövning innebära att den sista nyinvesteringen redan är gjord.

Regeringen har också vid flera tillfällen konstaterat att för Gotlands del uppfylls nu de EU-krav som ställs på Sverige vad gäller art- och habitatdirektivet. Utpekandet av ett Natura 2000-område på File Hajdar kan med andra ord inte vägas mot Europeiska unionens krav, utan en prövning bör i så fall ske mot nationella målsättningar.

Här bör regeringen beakta sina löften om kalk- och cementindustrins fortlevnad, det svenska riksintresset för mineralutvinning och de långsiktiga effekterna för gotländsk arbetsmarknad.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga närings- och innovationsminister Mikael Damberg:

Hur avser ministern och regeringen att skapa goda förutsättningar för den nationellt viktiga kalk- och cementindustrin på Gotland?

Står ministern bakom regeringens uttalanden om att man även i fortsättningen vill se kalk- och cementindustri på Gotland?

.....

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors